

התאגדות המרכזים
הקהילתיים בישראל | Israel Federation of
Community Centers

מחברים קהילות

מחברים קהילות

התאגדות המרכזים הקהילתיים בישראל • גיליון מספר 3 • סיון תשע"ד • יוני 2014

דבר המנכ"ל

שלום לכם,

הקיץ בפתח. חופשה גדולה - אולי... אבל לא למערכות הקהילתיות.

כלל המרכזים הקהילתיים נערכים לקראת מפעלי הקיץ במתכונותיהם השונות.

שלל סלוגנים רצים באוויר, אבל אנחנו יודעים, כי מה שחשוב באמת הוא להגיע לראשון בספטמבר עם מקסימום עשייה ובמינימום תקלות.

ואז יגיעו החגים, ולאחריהם, אחרי החגים...

בימים אלה, אנו נערכים בהתאגדות לתכנית הכשרות והשתלמויות עשירה לתשע"ה.

ועדת התכניות, בראשותה של הגב' לאה כץ, מנהלת מחלקת הדרכה בחברה למתנ"סים, גיבשה כבר עקרונות מרכזיים לתכנית.

התכנית, שתפורסם בהקדם, כוללת הכשרות קצרות וארוכות, ימי עיון והשתלמויות וכנס שנתי בן יומיים.

עד אז - קיץ שקט, עשיר בעשייה ובטוח.

אתי איסלר

משולחן יושבת ראש ההתאגדות

בימים אלה אנו עומדים בפתחו של חג השבועות, חג מתן תורה.

במשך שנות פעולתה של ההתאגדות, מפאת ריבוי העיסוקים, לא התפנינו לתיעוד העשייה ולהכנת התורה הכתובה והמקצועית שלנו.

ביטאון זה, הרואה אור אחת לחודש, הוא אחת הסגנוניות הראשונות בהכנת התורה של המרכזים הקהילתיים בישראל. המאמרים השונים וסיקור ההשתלמויות השונות אף הם מהווים התחלה של איסוף התורה. אני מקווה שנמשיך בכך.

ולעניין החג, אחד המסרים החשובים של החג הוא, שאחדות אין פירושה אחידות. אמנם, בני ישראל היו כולם "כאיש אחד ולב אחד" במעמד הר סיני, אך בכל זאת התפצלו ל-12 שבטים, בעלי אידיאולוגיה שונה ומנהגים שונים. מכאן הרעיון, שפלורליזם וריבוי דעות הם אחד המאפיינים של תורת ישראל. מזכור, כי יש מקום לבעלי רקע שונה ולבעלי דעות מגוונות, בלבד שיישמעו מתוך כבוד הדדי וסובלנות. זוהי גם מהותה של ההתאגדות והבסיס המשותף לשיתוף הפעולה בין כולנו.

חג שמח,

אתי פרחי-זהבי

איתור פרויקטים חדשניים

בהמשך ליום העיון ולקראת הכנס השנתי הקרוב יתקיים איתור של פרויקטים חדשניים ומוצלחים במרכזים הקהילתיים.

הפרויקט שיגיע למקום הראשון יזכה בפרס אשר יסייע להמשיך ולפתח חדשנות בקהילה. פרטים בהמשך.

שימרו את התאריך!

הכנס העולמי ה-4 שנתי של JCC גלולבל - הארגון העולמי של המרכזים הקהילתיים היהודיים, יתקיים בשנה הבאה בירושלים.

הכנס ייערך במלון "יהודה" במורדות גבעת משואה, בין ה-2 ועד ה-5 בנובמבר 2015.

נושא הכנס ופרטים נוספים יפורסמו בהמשך.

יום עיון - חדשנות בעבודת המרכז הקהילתי

עם סיומה של שנת הפעילות ולקראת זו החדשה, הבאה עלינו לטובה, בחרנו לנסות ולבדוק כיצד נצליח להכניס היבטים חדשניים אל תוך עבודת המרכז הקהילתי.

תמר פארן-גת, מנהלת בית רייזל

מטרת יום העיון הייתה לנסות להסתכל על הצרכים, על המשימות, על השותפים ועל הצוותים - מזווית קצת שונה, במטרה לייצר חדשנות.

חלקו הראשון של היום התבסס על כוחות חיצוניים - הגדרות תיאורטיות של חדשנות ופטרונות טכנולוגיים לטובת העניין. החדשנות שלנו ביום העיון הייתה בחלקו השני של היום, כאשר החברים שיתפו בניסיונם במרכזים הקהילתיים.

ניצן אביב, מנהל רשת המתנייסיים ברמת השרון, שיתף את החברים במיזם חברתי-קהילתי של תערוכת אמנים שהתקיימה באזור המוסכים של רמת השרון. היוזמה, שזכתה לשם "Artakdim" והפעלה של התערוכה החדשנית הזו התקיימו על ידי התושבים בעצמם למען גיוס כספים להקמת פארק משחקים משולב ונגיש לאוכלוסייה עם מוגבלויות.

פרויקט נוסף שהוצג בפני הנוכחים היה - בנייתו מחדש של מרכז לימוד והעשרה לאוכלוסייה הבוגרת בכפר סבא.

תמר פארן-גת, מנהלת בית רייזל, אשר ליוותה את היום כולו, סיפרה למשתתפים איך הפך מרכז קהילתי למרכז לחינוך ולהעשרה למבוגרים, הפועל ללא הפסקה.

בכל הנושאים שהוצגו, הקול החזק שנשמע הוא קול ההקשבה. ככל שיש הקשבה גדולה וממוקדת יותר לצורכי התושבים - כך מקדם ההצלחה של הפרויקט גדול יותר.

כאחד הלקחים של הכנס הארצי, התקיימו קבוצות עבודה קטנות, שבהן ניתנה למשתתפים במה להשמיע משלהם ולשמוע את האחרים, תוך כדי בדיקה - מה אנו לוקחים איתנו הביתה. במשובים שקיבלנו, הייתה תמימות דעים לגבי חשיבות העבודה בסדנאות ולמידת עמיתים והתחדד הצורך בשיח.

את קבוצות העבודה הנחו תמר פארן-גת ולאיה כץ, יו"ר ועדת הכשרות והשתלמויות של ההתאגדות.

הכנס הבינלאומי של ארגון המרכזים הקהילתיים העולמי IFS

אתי איסלר, מנכ"לית ההתאגדות וחברת הוועד המנהל של ה-IFS

ה-IFS הוא ארגון המרכזים הקהילתיים העולמי, אשר מרכזו בניו יורק, והוא מקיים כנס מדי שנתיים בשיתוף אחד הארגונים החברים. השנה הכנס נערך בוונקובר, קנדה, בתחילת חודש מאי, והשתתפו בו למעלה מ-400 חברים

מ-21 מדינות, בכללן ישראל, המיוצגת על ידי התאגדות המרכזים הקהילתיים.

הארגון עוסק, בעיקר, באיגום ידע ומשאבים לטובת הקהילות והמרכזים הקהילתיים, בסנגור ובייצוג מול מוסדות בינלאומיים כמועצת אירופה, אונסקו, מוסדות האו"ם וכדומה.

בתחילתו של הכנס התקיימה ישיבת הוועד המנהל של ה-IFS ובסיומו התקיימה ישיבה נוספת וכן אסיפה כללית, שבה נבחרו מוסדות הארגון והחברים בו לארבע השנים הבאות. בפאנל הפתיחה, הוזמנו להציג את עבודת המרכזים הקהילתיים בישראל. עוד השתתפו בפאנל נציגים מארצות הברית, בריטניה, קנדה וונצואלה.

מאחר שהאירוע חל ביום העצמאות ה-66 שלנו, הסבתי מעט מתשומת הלב של השומעים לעניין ישראל באופן כללי ולאחר מכן שרטטתי את העבודה הקהילתית במרכזים הקהילתיים שלנו. פתחתי את דברי בעברית (עם תרגום מיידי לאנגלית) בברכת "עושה שלום במרומיו...", וביקשתי לברך את ישראל ביום חגה. מרגש היה לשמוע קריאות בעברית "חג שמח" ו"מזל טוב", שנשמעו מפי חברינו מצפון אמריקה.

לצד המקצועי, נדרשתי לתאר את תחילת הרעיון - איך עלה נושא המרכז הקהילתי כחלק ממערך החינוך הבלתי פורמלי והמוסדות הקהילתיים, דרך אופן הפעולה כיום ומכאן אל החזון העתידי.

מרבית העבודה בכנס התקיימה בקבוצות עבודה ובסדנאות. למעלה ממאה קבוצות התנהלו בסדר מופתי, כאשר בכל קבוצה היו גם שני בני נוער, שתיעדו את המתרחש. באירוע הסיום, בני הנוער הציגו בפני המליאה מדגם מייצג על קבוצות העבודה. בין הנושאים שהוצגו: עבודה קהילתית בהודו, שיקום המורשת האבוריגינית בקנדה והבדידות של הפרט בקהילות קנדה וארצות הברית, נושא המהווה בעיה אנושית קשה, שהמרכזים השכונתיים (כך הם נקראים) מנסים לתת לה מענה.

ובין הדיונים, חוויה מיוחדת הייתה המפגש עם עמיתים ותיקים, היכרות עם חדשים וניסיון לייצר עוד שיתופי פעולה ופרויקטים עתידיים.

מנהלים כמגשרים

לא פעם נדרש המנהל לגשר בין עובדים, שיחסי העבודה ביניהם אינם תקינים.

להלן כללים שעל המנהל לנקוט, כדי להגיע לתוצאות טובות:

שמירה על נייטרליות

הצדדים צריכים להרגיש שהם שווים בעיני המגשר. אין לערב רגשות אישיים כלפי מישהו מהמסוכסכים, יש לתת לצדדים לדבר ולהביע את דעתם, גם אם אינה מקובלת על הזולת, בלי לאיים.

הגדרת הבעיה

בעת סכסוך, יש לעתים נטייה לפתוח "קופות שרצים". תפקיד המגשר לדבוק בעיקר ולדאוג שגם הצדדים ינהגו כמוהו. על המגשר להגדיר את הבעיה ולוודא שהצדדים מסכימים להגדרה.

אין להאשים

אין לחפש את האשמים, אלא להתמקד בפתרון הבעיה.

הצגת תמריצים

הצדדים צריכים להבין שייצאו נשכרים מפתרון הבעיה, לדוגמה: יזכו בהערכת עמיתיהם.

הדרגתיות

יש לפרק את הבעיה לחלקים, כדי שכל צד יוכל לנקוט צעדים קטנים לפתרון. אנשים בדרך כלל פוחדים מנקיטת צעדים גדולים.

יצירת כללי התנהגות

על המגשר להישאר רגוע ולקבוע כללי התנהגות מכובדת, לסמוך על התהליך ועל האנשים.

הגישור נותן הזדמנות לאנשים להתבטא ולקחת אחריות. התהליך חסוי ויש לאפשר לצדדים לפתור את הבעיה לבד. המגשר יכול להציע הצעות, אך יש לאפשר לצדדים להגיע לפשרה המתאימה להם.

אם תנקטו בצעדים אלה, יגדלו הסיכויים שתצליחו להגיע לפתרון סכסוכים בין העובדים ולהשכין אווירה טובה בארגון כולו.

היערכות לקייטנות הקיץ

בימים אלה, המרכזים הקהילתיים נמצאים בשיא היערכות לקייטנות הקיץ. אנו מבקשים להפנות תשומת לבכם למספר הנחיות, על מנת להבטיח שנעבור את הקיץ בשלום ובבטחה. הנחיות מפורטות מופיעות בחוזר מנכ"ל משרד החינוך ובאתר ההתאגדות.

1. מה עלינו לעשות כבר עכשיו על מנת לקיים קייטנה כדיון?

○ לבחור מנהל/ת לקייטנה, על פי הקריטריונים המפורטים בחוזר מנכ"ל.

○ ליצור קשר עם המפקח על הקייטנות במחוז הרלוונטי ולברר את מועדי ההכשרה למנהלי הקייטנות ולמדריכים הראשיים, לגבש את תכנית הקייטנה ולקבל אישור פדגוגי, בהתאם לנהלים.

- לבדוק את רמת הבטיחות והעמידה בדרישות הבטיחות בסביבה שבה תפעל הקייטנה. בדיקה סופית תתבצע על ידי בודק בטיחות, שאישורו יהווה תנאי לקבלת אישור לקייטנה.
- לבדוק ולשפר שילוט והכוונה לדרכי מילוט, פתחי מילוט, מקלטים, ממ"דים ומרחבים מוגנים בסביבת הפעילות.
- לבחור את מדריכי הקייטנה ולתכנן את הכשרתם.

2. אישור פדגוגי ממוסד החינוך - תנאי להפעלת קייטנה

- באישור פדגוגי חייבת כל מסגרת הפועלת בחופשה, שמשכה מעל יומיים רצופים, לקבוצה מעל 11 חניכים, לרבות מסגרות לתגבור למידה, וכן מסגרות צהרון, בגנים ובבתי ספר, שפעילותן עוברת לשעות הבוקר.
- האישור הפדגוגי נושא את סמל המוסד של הקייטנה ובו יש להשתמש לתיאום טיולים ופעילות-חוץ באמצעות אתר מוקד טבע. לצורך תיאום טיולים יש לפנות למוקד טבע ולוודא פתיחת סמל המוסד.
- האישור הפדגוגי מותנה בהגשת כל המסמכים שלהלן, עבור כל קייטנה בנפרד:
 - אישור מנהל/ת קייטנה.
 - תכנית הקייטנה מפורטת ומודפסת.
 - רשימה של המדריכים ואנשי הצוות.
 - אישורי השכלה של מנהל הקייטנה ומדריך ראשי, כנדרש בחוזר מנכ"ל.
 - אישור משטרה לגברים מעל גיל 18 על היעדר עבירות מין.
 - אישור ביטחון של קב"ט הרשות המקומית.
 - אישור בטיחות של יועץ בטיחות או בודק מוסדות חינוך. אם הקייטנה מתנהלת בבית ספר או בגן ילדים הפועל באחריות הרשות המקומית, ניתן לצרף את אישור הבטיחות שניתן למוסד בתחילת שנת הלימודים, אבל קיימת חובה לאשרר את האישור לקראת הקייטנה.
 - אישור משרד הבריאות.

מומלץ ליצור קשר עם המפקח על הקייטנות במחוז ולתאם את מסירת המסמכים וקבלת האישור וכן לשמור את כל המסמכים והאישורים בתיק קייטנה.

באתר ההתאגדות www.ifcc.org.il מרוכזות כל ההוראות בפירוט ובצירוף דוגמאות. אנא היכנסו ולימדו את החומר.

התאגדות המרכזים הקהילתיים בישראל

ת.ד. 2378, ירושלים 9102301

טלפון: 073-2870246

פקס: 073-2870444

דוא"ל: www.ifcc.org.il

office@ifcc.org.il